

**КЛИНИКАЛЫҚ СТАНЦИЯЛАР ТАПСЫРУ КЕЗІНДЕГІ ОРТА
МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМІ БАР МАМАНДАРҒА АРНАЛҒАН
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМДЕРІ**

Жүрек тоқтау кезінде шұғыл көмек көрсету

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

№	Қадамдар
Науқастың жағдайын бағалау	
1	Ес-түсін анықтау
2	Көмек шақыру
3	Ұйқы күретамырының соғуын анықтау
4	Тыныстың болуын анықтау
Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу	
5	Науқасты дайындау
6	Қолды зардап шегушінің кеудесіне қою
7	Көкірек қуысына компрессия жасау
8	Ауыз қуысын қарау
Сафар әдісімен үш сатылы қабылдау жүргізу	
9	Басты шалқайту
10	Төменгі жақты көтеру
11	Науқастың аузын ашу
Өкпені жасанды желдету	
12	Науқастың мұрнын (аузын) жабу
13	Тыныс жолдарымен дем шығару
14	Компрессия мен дем алудың 30:2 қатынасын сақтау
15	Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізудің 1 кезеңін жүргізу
16	Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізудің нәтижелілігін анықтау

Жарақат кезінде шұғыл көмек көрсету

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

	Қадамдар
1	Қажетті құрал-аспаптарды дайындау
2	Орташа физиологиялық жағдайда зақымданған қол-аяқты басып көру
3	Таңғыш қалақты зақымданған қол-аяқ өлшеміне қарай ықшамдау
4	Таңғыш қалақтың қысқа тақтайшаларын үлгілеу
5	Таңғыш қалақтың ұзын тақтайшаларын үлгілеу
6	Мақта-дәке білікшесін қою
7	Мақтадан төсегіш салу
8	Таңғыш қалақты шегендеу

Есенгіреу кезінде шұғыл көмек көрсету

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

№	Қадамдар
1.	Бастапқы диагноз қою
Жүргізу тәсілі (тактикасы):	
2.	Көмек шақыру
3.	Науқасты Тренделенбург қалпына жатқызу
4.	Ауа және/немесе оттегі жеткіліктілігін қамтамасыз ету
5.	Организмге аллергендердің түсуін тоқтату
6.	Күретамырға қолжетімділікті қамтамасыз ету
7.	Тіршілік (вительды) тынысын бағдарлау
Емдеу шаралары:	
8.	Тамыр тарылту терапиясы
9.	Қан қысымын жоғарылату мақсатында прессорлық амин енгізу
10.	Сұйықтықпен емдеу
11.	Гормональды терапия
12.	Бронх терапиясы
13.	Антигистаминді препарат енгізу
Науқас бағдарын анықтау:	
14.	Шұғыл ауруханаға жатқызу (госпитализация)

ДАҒДЫЛАРДЫ ОРЫНДАУ АЛГОРИТМІ

Сыртқы қан кетуді тоқтату

№	Қадам
1.	Қан ағу түрі
2.	Ем-шара жүргізу үшін қолдарын дайындау
3.	Стерильденген қолғаптарды кию техникасы
4.	Қажетті материал мен аспапты әзірлеу
5.	Қан тоқтататын резеңке бұрау байлау
6.	Жарақат айналасындағы теріні сүртіп, тазалау
7.	Асептикалық таңғыш қою
8.	Зақымданған аяқ-қолды қозғалтпау
9.	Пайдаланылған материалды жою

ДАҒДЫЛАРДЫ ОРЫНДАУ АЛГОРИТМІ
Медициналық әрекеттерді түсіндіру бойынша
коммуникативтік дағдыларды бағалау

№	Қадам
1.	Бастапқы байланыс орнату
2.	Жайлы адами қатынас орнату/Тұлғааралық қашықтық таңдау және сақтау
3.	Алдағы медициналық манипуляциялар туралы хабарлау
4.	Медициналық әрекеттердің қажеттілігі мен қауіпсіздігіне көзін жеткізу
5.	Медициналық әрекеттер жүргізу шараларын түсіндіру
6.	Жайдары жылы психологиялық байланыс орнату
7.	Алдағы медициналық әрекеттер туралы науқастың ақпараттандырылу деңгейін анықтау
8.	Тілдесудің оңтайлы бейбервальды таңбаларын пайдалану
9.	Ақпаратты түсінікті жеткізу
10.	Әңгімелесуді аяқтау

ДАҒДЫЛАРДЫ ОРЫНДАУ АЛГОРИТМІ
Арудың алдын алу жөніндегі
коммуникативтік дағдыларды бағалау

№	Қадам
1.	Бастапқы байланыс орнату
2.	Жайлы адами қатынас орнату/Тұлғааралық қашықтық таңдау және сақтау
3.	Науқасты оның үйіне бару мақсатымен таныстыру
4.	
5.	Науқастан жауап алу
6.	Қан қысымы мен тамыр соғысын өлшеу
7.	Сырықаттардың негізгі асқыну жағдайлары мен олардың клиникалық белгілері туралы хабарлау/ақпараттандыру
8.	Асқыну белгілері байқалған жағдайда негізгі шараларды түсіндіру
9.	Жайдары жылы психологиялық байланыс орнату
10.	Тілдесудің оңтайлы бейбервальды таңбаларын пайдалану
11.	Ақпаратты түсінікті жеткізу
	Әңгімелесуді аяқтау

ДАҒДЫЛАРДЫ ОРЫНДАУ АЛГОРИТМІ

Жараны алғашқы өңдеу және таңғыш қою

№	Қадам
1.	Ем-шара жүргізу үшін қолдарын дайындау
2.	Стерильденген қолғаптарды кию техникасы
3.	Медициналық құрал-аспап пен шығыс материалдарын әзірлеу
4.	Жарақат айналасындағы теріні сүрту-тазалау
5.	Жараның ластанған жерлерін тазалау
6.	Жараны жуу
7.	Стерильденген сүрткіш қою
8.	Сүрткішті бинтпен орау арқылы шегендеу
9.	Пайдаланылған материалды жою

ДАҒДЫЛАРДЫ ОРЫНДАУ АЛГОРИТМІ

Парентеральды инъекциялар техникасы

№	Қадам
Дайындық шаралары	
1.	Қолды ем-шара жүргізуге дайындау (қолды антисептикпен тазарту, қолғап кию)
2.	Дәрілік заттарды тексеру
3.	Инъекция үшін шприц жинау
4.	Ампулаларды дайындау.
5.	Шприцте дәрілік зат ерітіндісін дайындау
Дәрілік препаратты енгізу техникасы	
6.	Инъекция орнын белгілеу
7.	Қолғапты және инъекция орнын тазалау (өңдеу)
8.	Дәрілік препаратты енгізу техникасы
9.	Ем-шараны аяқтау
Қалдықтарды жою	
10.	Пайдаланылған материалды жою

КЛИНИКАЛЫҚ СТАНЦИЯЛАР ТАПСЫРУ КЕЗІНДЕГІ ЖОҒАРЫ
МЕДИЦИНАЛЫҚ БІЛІМІ БАР МАМАНДАРҒА АРНАЛҒАН
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМДЕРІ

Тері қабығы тұтастығының зақымдалуы кезінде шұғыл көмек көрсету
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

№	Қадам
1	Ем-шара жүргізу үшін қолды дайындау
2	Стерильденген қолғаптарды кию техникасы
3	Медициналық құрал-аспап пен шығыс материалдарын әзірлеу
4	Жарақат айналасындағы теріні сүртіп, тазалау
5	Жараның ластанған жерлерін тазалау
6	Жараны жуу
7	Стерильденген сүрткіш қою
8	Сүрткішті бинтпен орау арқылы шегендеу
9	Пайдаланылған материалды жою

Есеңгіреу кезінде шұғыл көмек көрсету
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

№	Қадамдар
1.	Бастапқы диагноз қою
Жүргізу тәсілі (тактикасы):	
2.	Көмек шақыру
3.	Науқасты Тренделенбург қалпына жатқызу
4.	Ауа және/немесе оттегі жеткіліктілігін қамтамасыз ету
5.	Организмге аллергиялардың түсуін тоқтату
6.	Күретамырға қолжетімділікті қамтамасыз ету
7.	Тіршілік (витальдық) тынысын бағдарлау
Емдеу шаралары:	
8.	Тамыр тарылту терапиясы
9.	Қан қысымын жоғарылату мақсатында прессорлық амин енгізу
10.	Сұйықтықпен емдеу
11.	Гормональды терапия
12.	Бронх терапиясы
13.	Антигистаминді препарат енгізу
Науқас бағдарын анықтау:	
14.	Шұғыл ауруханаға жатқызу (госпитализация)

Жарақат кезінде шұғыл көмек көрсету

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

	Қадамдар
1	Қажетті құрал-аспаптарды дайындау
2	Орташа физиологиялық жағдайда зақымданған қол-аяқты басып көру
3	Таңғыш қалақты зақымданған қол-аяқ өлшеміне қарай ықшамдау
4	Таңғыш қалақтың қысқа тақтайшаларын үлгілеу
5	Таңғыш қалақтың ұзын тақтайшаларын үлгілеу
6	Мақта-дәке білікшесін қою
7	Мақтадан төсегіш салу
8	Таңғыш қалақты шегендеу

Жүрек тоқтау кезінде шұғыл көмек көрсету

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ

№	Қадамдар
Науқас жағдайын бағалау	
1	Ес-түсін анықтау
2	Көмек шақыру
3	Ұйқы күретамырының соғуын анықтау
4	Тыныстың болуын анықтау
Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу	
5	Науқасты дайындау
6	Қолды зардап шегушінің кеудесіне қою
7	Көкірек қуысына компрессия жасау
8	Ауыз қуысын қарау
Сафар әдісімен үш сатылы қабылдау жүргізу	
9	Басты шалқайту
10	Төменгі жақты көтеру
11	Науқастың аузын ашу
Өкпені жасанды желдету	
12	Науқастың мұрнын (аузын) жабу
13	Тыныс жолдарымен дем шығару
14	Компрессия мен дем алудың 30:2 қатынасын сақтау
15	Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізудің 1 кезеңін жүргізу
16	Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізудің нәтижелілігін анықтау

**Жіті коронарлы синдромды диагностикалау
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ**

	Қадамдар
1	Пациентпен байланыс орнату
2	Сәйкес бейвербальды тәртіпті (әрекетті) пайдалану
3	Науқас шағымдарының сауалнамасы
4	Оқшаулауды нақтылау
5	Иррадиацияны нақтылау
6	Ауру сипатын нақтылау
7	Ауру себебін нақтылау
8	Ауру ұзақтығын нақтылау
9	Аурудың тоқтауын нақтылау
10	Қосымша шағымдарды нақтылау
11	Сырқат анамнезін нақтылау
12	Тіршілік анамнезін нақтылау
13	Қан қысымын өлшеу
14	Тамыр соғысын өлшеу
15	Жүректі тыңдау
16	Зертханалық және құрал-аспаптық зерттеулердің ең қажетті бөлігін тағайындау
17	Жіті коронарлы синдромды тоқтату мақсатында дәрілік заттарды іріктеу
18	Науқастың одан арғы бағдарын анықтау

**Жоғарғы тыныс алу жолдарының түйнелісі кезінде шұғыл көмек көрсету
ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ**

	Қадамдар
1	Қажетті құрал-аспаптарды әзірлеу
2	Науқасты манипуляция жүргізуге дайындау
3	Стерильденген қолғаптарды кию
4	Ота жасау алаңын дайындау
5	Тері жабындарын кесетін орындарды анықтау
6	Тері мен тері асты майлы жасұнықты кесу
7	Орындарын анықтау және конустық байламды жару
8	Коникотомикалық түтікті (трахеостомикалық канюля) енгізу
9	Коникотомикалық түтіктің (трахеостомикалық канюля) дұрыс орналасуын бағалау
10	Асептикалық таңғыш қою

ІС-ӘРЕКЕТ АЛГОРИТМІ
Коммуникативтік дағдыларды бағалау

№	Қадамдар
Сұхбат бастауы	
1.	Бастапқы байланыс орнату
2.	Бейвербальды бастапқы байланыс орнату
Вербальды байланыс	
3.	Сөйлеу жылдамдығы
4.	Сауатты сөйлеу
Ақпарат жинау дағдылары	
5.	Кеңес беруді бастау
6.	Негізгі ақпарат беру
7.	Белсенді тыңдау
8.	Сұхбат нұсқаулығы
9.	Науқастың түсінік деңгейін тексеру
10.	Тұлғааралық қашықтықты таңдау және сақтау
Әңгімелесуді аяқтау	
11.	Әңгімелесуді аяқтау